

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

292. An resignari possint beneficia, quæ possunt, ac solent optari.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

Quaestio 290. An praesimonia & beneficia patrimonialia resignari possint?

Respondeo ad primum affirmat. Paris. l. 2. q. 1. n. 123. citans Put. decis. 158. 371. 175. l. 3. quod intelligendum, dum dantur in titulum; quia tunc sunt beneficia Ecclesiastica. Rebuff. de pacif. poss. n. 90. Menoch. de arbit. casu 201. n. 59. Pavin. de pot. cap. sed. vac. p. 2. q. 2. n. 5. &c. apud Paris. n. 124. Secus est de aliis, quae beneficia non sunt; Unde & cum his beneficium permutari nequiret. Paris. ibid. n. 125. & 126. citans Feder. de Senis, Jo. And. in c. unic. de rerum permutat. in 6.

2. Respondeo ad secundum: patrimonialia seu beneficia fundata, ut conferantur filiis, vel consanguineis, vel popularibus, resignari possunt simpliciter, vel etiam in favorem; modo resignatio fiat iis, quibus ea ex fundatione conferenda. Pirh. ad tit. de renunc. n. 13. Paris. l. 2. q. 12. n. 1. & 2. ex Mandol. de infirmis resign. q. 15. n. 8. de eorum permutatione vide dicenda infra.

Quaestio 291. An, & qualiter beneficia manualia resignari possint?

Respondeo ad primum: posse resignari; sicut enim vacant per obitum, & revocationem Superioris, ita etiam vacare possunt per resignationem. Pirh. ad tit. de renunc. n. 13. Paris. l. 2. q. 1. n. 1. & 4. Quin & resignari possunt in favorem & permutari. Pirh. loc. cit. Paris. loc. cit. n. 2. citans Feder. de Senis. in tr. de permut. benef. q. 16. n. 24. Bellam. eodem tr. p. 3. q. 3. Per. de Peruf. tr. eodem n. 10. &c. & sic fieri resignationes beneficiorum horum manualium & amovibilium ait Tond. qq. benef. p. 1. c. 106. n. 6.

2. Respondeo ad secundum: Ut autem resignatio talis beneficii in favorem sit valida, exprimi debet expressè manualitas. Paris. cit. q. 11. n. 7. Card. de Luc. de benef. d. 97. n. 21. Chok. de permut. p. 2. c. 9. n. 3. Sufficere tamen narrasse, quod sit regulare; cum inde resultet qualitas manualitatis; & sic per hanc expressionem Papam fuisse sufficienter informatum de natura beneficii, tradit Tond. loc. cit. n. 7. citans Callador decis. 4. de preb. in hoc autem casu resignatarius seu provisor de tali beneficio manuali à Papa amoveri ab eo non potest per Superiorem ullum; quia inferior infirmare non potest provisiones factas per Papam; praeterim cum Papa contulit ex certa scientia, uti in hoc casu expressa manualitatis contingit. Tond. loc. cit. n. 6. Paris. loc. cit. n. 8. citans Gammar. in c. licet. de rer. permut. in 6. Bellam. tr. de permut. benef. p. 3. q. 6. ac dicens communem contra Feder. de Senis, eod. tr. q. 17. Lap. &c. Quod si tamen Papa jure devoluto conferret beneficium manuale, is, cui provisorum de eo, non erit perpetuus, sed per Praelatum suum, quotiescunque ei libuerit, revocari poterit. Chok. loc. cit. n. 6. citans gl. in Clem. quia regulares. de supp. negl. prelat. Neque Papa per hoc censetur immutare naturam talis beneficii (quod est fundamentum ad versariorum) ut dictum alias, Chok. loc. cit. n. 4.

Quaestio 292. An resignari possint beneficia, quae possunt ac solent optari?

Respondeo primum: posse resignari etiam in favorem alterius, & admittà tali resignatione cessat quoad tale beneficium consuetudo optandi. Pirh. ad tit. de renunc. n. 13. Paris. l. 2. q. 20. n. 1. citans C.

Paris. cons. 10. per tot. vol. 4. Tond. qq. benef. p. 1. c. 110. n. 8. ubi adversus resignatarius locus non est optioni, citans pro hoc Gonz. gl. 34. n. 36. Ratio responsonis est, quod in reservariis Papae statutum & consuetudo optandi non habeat locum. Paris. cit. q. 20. n. 3. Arch. in c. ult. de consuet. in 6. Staphil. de lit. fol. 101. C. Paris. cons. 10. n. 5. vol. 4. omnia siquidem statuta inferiorum tangentia articulum provisionis, debent intelligi de provisionibus, quae per ipsos inferiores fiunt, non autem de his, quae fiunt per Papam, cujus auctoritas censetur semper excepta. Lott. l. 2. q. 38. n. 11. & hinc in omnibus inferioribus locum habet, & aequaliter procedit dispositio c. ult. de consuetud. in 6. nec ullo modo restringitur ad hanc vel illam reservationem, sive generalis sit, sive specialis, & sive specialis sit facta motu proprio, sive ad supplicationem; cum militet eadem ratio. Lott. n. 12. & 14. Proceduntque eod fortius haec; nimirum quod in quacunque provisione apostolica consuetudinaria vel statutaria optioni locus non sit propter clausulas in similibus provisionibus apponi solitas. Tond. loc. cit. n. 17. Per. Gregor. de benef. c. 39. n. 4. Paris. cit. q. 20. n. 8. ubi facta provisione per Papam de beneficio resignato in Curia solet apponi in literis Apostolicis clausula: non obstantibus statutis & consuetudinibus; ex quibus collatio hujusmodi posset differri & impediri. Jam verò beneficia vacantia per resignationem à Papa admittam sunt ei reservata. Paris. cit. q. 20. n. 5. citans C. Paris. cons. 47. n. 29. vol. 4. Archid. in c. 2. de preb. in 6. & plures alios. Tum quia vacant in Curia per resignationem ibi factam & admittam. Paris. cit. q. 20. n. 7. & 9. cum quod ad beneficiatum resignatum renunciatus dicitur mori eo loco, ubi facta est renunciatio. Paris. loc. cit. n. 6. & in beneficiis reservatis ob vacantiam eorum in Curia consuetudo optandi non habet locum. Paris. cit. n. 7. juxta text. cit. c. ult. de consuetud. in 6. & ibi Doctores communiterrum quia per resignationem admittam à Papa hic applicuit manus; adeoque vel ex hoc quoque capite illi reservatum est tale beneficium, & consequenter excluditur optio. Paris. cit. n. 7. Neque contrarium inferri potest ex cit. c. ult. dum in eo disponitur, expectativam de primo vacante non derogare juri optandi; nam talis expectativa se sola non inducit aliquam reservationem; cum non sit de certo corpore beneficii, nec capiat reservata, & secundum formam, de qua in cit. c. implicite, nulli alii de jure debita, praeservat jus optandi. Lott. cit. q. 38. n. 15. Porro licet additionator ad Paris. ad cit. q. 20. existimat, optioni locum esse, sive Papa contulerit per resignationem simplicem, vel nullius favore factam; sive per privationem canonicè factam, nisi Papa juri optandi derogarit, id ipsum tamen opus non esse, satis indicat Tond. l. c. n. 11. juncto n. 12. Item licet nonnulli illud, quod locus non sit in provisione apostolica optioni, intelligendum velint de provisionibus proprio motu factis, non autem in iis, quae fiunt ad petitionem alterius; sed quod in his requiratur specialis derogatio juris optandi, ut Monet. de opt. c. 8. n. 11. apud Tond. loc. cit. n. 18. Contrarium tamen satis indicari videtur ex allatis paulò antè ex Lott. quamvis Tond. postquam n. 19. ex eodem Monet. attulisset, sine dubio requiri istam specialem derogationem juri optandi, ubi capitulum esset in consuetudine optandi adversus provisos apostolicos (quam consuetudinem validam esse ex Oldrad. cons. 285. n. 1. testatur Moneta) subjungit Tond. n. 20. ut omnis difficultas tollatur, consul-

tius esse, prout ipse semper observaverit & observari fecerit, ut apponatur specialis derogatio juris optandi, quam se nunquam denegatam vidisse testatur additionator ad Paris. *ad cit.* q. 20 n. 8. Denique tamen hoc usque dicta intelligenda de resignatione facienda in manibus Papæ. Tond. *l. c. n. 11.* ex Paris. *l. 1. q. 4. n. 55.* & hinc Moneta dixerit, non procedere illa in resignatione facta coram Legato, id ipsum tamen verum non esse respectu Legati Avenionensis ob amplas facultates ei concessas, tradit Tond. *l. c. n. 13.*

2. Respondeo secundò: Possè quoque talia beneficia permutari, ita ut tunc cesset consuetudo optandi. Paris. *cit.* q. 20. n. 2. citans Card. in *Clem. unic. de rerum permut.* & Doctores omnes in *cit. c. ult. de consuetud.* Tond. *loc. cit.* n. 8. citans Chok. *de permut. benef.* p. 2. c. 20. n. 5. (qui tamen quomodo id limitet vide infra, ubi de permutatione horum beneficiorum) Tusch. *lit. P. conclus.* 305, n. 10. Monet. *de opt. can.* c. 3. n. 49.

Quæstio 293. An, & qualiter beneficia Electiva possint resignari in favorem?

1. Respondeo ad primum affirmativè. Pirh. *ad cit. de renunc.* n. 5. Tond. in *qq. benef.* p. 7. c. 99. n. 12. (quamvis addat, in Gallia ob Bullam Leonis X. in concordatis opus esse nominatione regiâ in merè electivis) Paris. *l. 2. q. 5. n. 1.* citans Card. Imol. Anchar. & Auctores omnes in *Clem. unic. de rer. permut.* Item Gl. Gemin. & alios omnes in *cit. c. de rer. permut.* in 6.

2. Respondeo ad secundum: Requirit tamen in hac resignatione in favorem (secus est de resignatione simplicis. Garc. p. 11. c. 3. n. 15.) consensum eligentium Auctores iidem. Paris. n. 3. subdens n. 4. eundem consensum requiri quoque in permutatione beneficiorum electivorum. Necessè tamen non est, ut consensus hic adit in ipsa resignatione, sed sufficit, subsequi illum: consensus enim superveniens animar actum. *l. filio præterito. ff. de injust. testam.* Paris. n. 5. & 4. citans Gemin. in *c. 1. de renunc.* n. 16. & c. ac dicens sic communiter praticari. Citra talem autem consensum etiam subsequenter, resignationem quidem à principio non esse invalidam, sed rescindendam reclamantibus Electoribus; sicut paulò post dicitur de resignatione beneficii patronati, tradit Paris. *cit.* q. 5. n. 8. dicens esse commune contra Gammarum in *cit. c. 1. n. 105.* sentientem contrarium in permutatione talium beneficiorum; nimirum illam à principio esse nullam spretis Electoribus, oppositum sentiente Feder. de Senis *de permut. benef.* n. 53. q. 30. argumento c. quod sicut. de elect. cujus communem esse opinionem dicit Paris. n. 9. eò quòd contemptus consensus Capituli totius vel majoris partis reddat actum solum annullandum, juxta *c. noscitur de his, que sunt à præl.* & ibi Doctores communiter. Denique dum talis resignatio electivorum in favorem fit in utilitatem alicujus, requirit consensum omnium Electorum; si verò fiat in utilitatem Ecclesiæ alicujus, sufficere consensum majoris partis, tradit Paris. *cit.* q. 5. n. 11. citans Gemin. in *cit. c. 1. de rer. permut.* n. 15. dicentem hanc distinctionem habere æquitatem, Pirh. *loc. cit.* citans Azor. p. 2. l. 7. c. 25. q. 4. Quænam beneficia huc & veniant nomine Electivorum, vide apud Lott. *l. 2. q. 16. n. 10.*

Quæstio 294. An, & qualiter resignari possint beneficia juris patronatus?

1. Respondeo primò: Sunt resignabilia etiam in consilio patrono coram Ordinariis, seu resignatione simplicis, non tamen hac resignatione resignata sunt conferibilia sine patrono; quia in resignatione pura non præjudicat patrono (cum ei salva maneat sua præsentatio) bene tamen in collatione. Castrop. *tr.* 13. *de benef.* d. 6. p. 2. §. 2. n. 5. Azor. p. 2. l. 7. c. 25. q. 4. Garc. p. 11. c. 3. n. 14. (qui etiam n. 15. dicit, idem esse, dum beneficium spectat ad collationem inferioris, ita, ut non requiratur illius consensus ad resignationem illius puram) Lott. *l. 2. q. 14. n. 66.* Neque contrarius est Parisius, & quamplurimi ab eo citati, quia plerique eorum loquuntur de resignatione in favorem.

2. Respondeo secundò: Resignari quoque possunt in favorem. Pirh. *ad cit. de renunc.* n. 13. Paris. *cit.* q. 4. n. 1. citans quamplurimos, ac dicens, conclusionem hanc non habere difficultatem, Quin & resignari possunt in favorem coram Ordinario permutationis gratiâ, juxta *c. unic. de rer. permut.* in 6. Lott. *loc. cit.*

3. Respondeo ad secundum: Ad resignationem beneficii patronati in favorem requiritur consensus patroni. Pirh. *loc. cit.* Paris. *cit.* q. 4. n. 4. citans Roch. in *tr. de jurep. v. honorificum.* q. 3. Lamb. *de jurep.* p. 3. l. 5. q. 5. à n. 40. Covar. *pract.* qq. n. 9. & c. & supponunt plerique; dum enim in resignatione in favorem non est locus præsentationi, & neglecto patrono institui possit aliquis patrono infensus & inimicus, resignationem talem in favorem admitti sine consensu patroni, cederet hoc in grave præjudicium patronorum; in quorum præjudicium nihil fieri potest; iis non vocatis: ut Roch. *loc. cit.* q. 3. Paris. *l. c. n. 9.* Proce-deretque id ipsum tam dum patronus est Ecclesiasticus, quam dum est laicus, asserunt Pirh. *loc. cit.* Paris. n. 19. ex Lamb. *cit.* a. 5. q. 5. l. 3. n. 2. eò quòd interit tam unius, quam alterius. Quòd quamquam verum sit de permutatione facta coram Ordinario, de quo paulò post; rectius tamen negatur de consensu patroni Ecclesiastici, ita ut dum resignatio fit in favorem coram Papa, de jure patronatus Ecclesiastico necesse non sit fieri mentionem, aut eidem derogari. Garc. *cit.* c. 3. n. 16. remittens ad seipsum p. 1. c. 1. n. 506. & c. 3. n. 18. juxta dicta à nobis alias. Sic itaque permutari non possunt beneficia sine consensu patronorum. Pirh. *loc. cit.* Tond. p. 2. c. 4. §. 8. n. 18. Ventrigl. *to. 2. annot.* 4. §. 2. n. 27. Chok. *de permut.* p. 1. c. 19. n. 1. Idemque etiam est de consensu Electorum & collatorum inferiorum, aliorumque, quibus præjudicaret talis resignatio vel permutatio. Tond. Chok. *ll. cit.* Less. *l. 2. c. 34. n. 197.* Garc. *l. c. n. 73.* citans quamplurimos. An autem requiratur consensus omnium habentium eligere, præsentare, conferre, non resolvit ibi Garc. sed remittit ad Gamb. in *c. 1. de rer. permut.* n. 117. Feder. *de permut.* q. 20. Bellam. *cod. tr.* p. 2. q. 8. Felin. Decium & alios in *c. cum omnes. de consl.* Resolvit id ipsum ex Feder. de Senis *de permut.* q. 20. Chok. *loc. cit.* c. 23. nempe, quòd sufficiat major illorum pars, si permutatio fiat ad utilitatem vel necessitatem Ecclesiæ; requiratur verò omnium consensus, si permutatio fiat contemplatione personarum.